

SMZ

BARAZA LA MITIHANI LA ZANZIBAR

MTIHANI WA KUIINGILIA KIDATO CHA KWANZA

127

DINI YA KIISLAMU

MUDA: SAA 2:00

IJUMAA 18/12/2020 MCHANA

MAELEKEZO KWA WATAHINIWA

1. Mtihani huu una sehemu A, B, C, D na E.
2. Jibu maswali YOTE kutoka sehemu A, B na C. Na chagua maswali MATATU (3) kutoka sehemu D, swali la SABA (7) ni lazima. Pia chagua swali MOJA (1) kutoka sehemu E.
3. Andika nambari yako ya mtihani katika kila ukurasa.
4. Majibu yote yaandikwe katika nafasi zilizowekwa.
5. Majibu yote yaandikwe kwa kalamu ya buluu au nyeusi.
6. Simu za mkononi na vitu visivyoruhusiwa havitakiwi katika chumba cha mtihani.

KWA MATUMIZI YA USAHIHISHAJI TU

NAMBARI YA SWALI	ALAMA	SAINI
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
JUMLA		

SEHEMU A: QUR-ANI NA TAFSIRI (Alama: 20)
Jibu maswali YOTE katika sehemu hii.

1. Chagua jibu sahihi na andika herufi yake katika sanduku liliopo chini.

i. Herufi za Iq-laab ni:

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Jibu: A. 1

Sababu: Iq-laab hutokea tu pale nuni sakina au tanwini ikikutana na herufi "ب". Kwa hiyo herufi ya Iq-laab ni moja tu, nayo ni "ب".

ii. Katika neno "من وراءهم" inapatikana hukumu ya:

- A. Id-ghaam
- B. Ikh-faau
- C. Iq-laab
- D. Idh-haar

Jibu: B. Ikhfaau

Sababu: Nuni sakina ikikutana na herufi nyingi (15) hupata hukumu ya ikhfa. Katika neno hili, nuni imekutana na "و" ambayo ni miongoni mwa herufi za ikhfa, hivyo hukumu ni Ikhfa.

iii. Neno "ضجحا" katika suratul –Aadiyat lina maana ya:

- A. Wenye kushambulia
- B. Mkanushaji
- C. Wakirusha
- D. Wakihema

Jibu: D. Wakihema

Sababu: Neno "ضجحا" katika Suratul-Aadiyat linaelezea hali ya farasi wa vita waliokuwa wakipiga mbio na kuhema kwa nguvu.

iv. Suratul-Zilzala inazungumzia juu ya maudhui kuu ya:

- A. Siku ya kufa
- B. Siku ya mwisho
- C. Siku ya uzawa wa Mtume
- D. Siku ya vita vya Badri

Jibu: B. Siku ya mwisho

Sababu: Suratul-Zilzala inaelezea tetemeko kubwa la ardhi litakalotokea siku ya Kiyama na watu kuoneshwa matendo yao yote.

v. Suratul-Qariah ina aya:

- A. 11
- B. 9
- C. 8
- D. 12

Jibu: A. 11

Sababu: Suratul-Qariah ni sura ya Makkiyya yenye aya 11, ikielezea ukubwa wa siku ya Kiyama.

vi. Allah (S.W) amekemea tabia ya kujisahau kwa kupenda starehe na anasa za kidunia. Ushahidi huu unapatikana katika Suratul:

- A. Takathur
- B. Asr
- C. Zilzala
- D. Bayyinah

Jibu: A. Takathur

Sababu: Suratul-Takathur inasema "Alhaakumut-takathur" ikimaanisha kujishughulisha na anasa za dunia kumewaghafulisha watu na mambo ya akhera.

vii. Katika usomaji wa Qur-ani tajwidi, hukumu za nuni sakina na tanwini zipo za aina:

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5

Jibu: C. 4

Sababu: Hukumu za nuni sakina na tanwini ni nne: Idhhaar, Idghaam, Iqlaab na Ikhfa.

viii. Yule ambaye atajifunza Qur-ani na kuwafundisha wenzake huyo ndiye:

- A. Mbora wa viumbe
- B. Muumini wa kweli
- C. Kiongozi bora
- D. Mwalimu bora

Jibu: A. Mbora wa viumbe

Sababu: Hadithi ya Mtume (S.A.W) inasema: "Mbora wenu ni yule anayeijifunza Qur-ani na kuifundisha."

ix. Kila tunalolitenda hapa duniani tutaalizwa na tutalipwa kesho akhera. Funzo hili tunalipata katika Suratul:

- A. Asr
- B. Bayyinah
- C. Takathur
- D. Qariah

Jibu: B. Bayyinah

Sababu: Suratul-Bayyinah aya ya 7–8 inasema wale waliofanya mema watapata malipo bora kwa Allah na wenye kufanya mabaya wataingia motoni.

x. Waislamu tunajifunza kuwa na subira. Funzo hili tunalipata katika Suratul:

- A. Asr
- B. Bayyinah
- C. Takathur
- D. Qariah

Jibu: A. Asr

Sababu: Suratul-Asr inahimiza subira na kuamrisha kwa subira pamoja na haki, kama njia ya kufanikisha maisha ya muumini.

2. a) Lete tafsiri ya aya zifuatazo:

Aya ya kwanza: "فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ"

Tafsiri: Basi atakayefanya wema wenye uzito wa chembe ndogo ataona malipo yake.

Aya ya pili: "ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره"

Tafsiri: Na atakayefanya ubaya wenye uzito wa chembe ndogo ataona madhara yake.

Aya ya tatu: "لإيلاف قريش"

Tafsiri: Kwa ajili ya kuwazoesha makuraishi.

Aya ya nne: "رسول من الله يتلو صحفا مطهرة"

Tafsiri: Mtume kutoka kwa Mwenyezi Mungu anasoma kurasa zilizo safi.

Aya ya tano: "يومئذ تحدث أخبارها"

Tafsiri: Siku hiyo ardhi itasimulia habari zake.

b) Andika mafunzo mawili (2) tunayoyapata katika Suratul-Zilzala.

i. Kila mtu ataoneshwa na kulipwa kwa matendo yake, awe amefanya mema au mabaya. Hii inatufundisha kuishi kwa uangalifu na kutenda mema kila wakati.

ii. Ardhi itashuhudia na kutoa habari kuhusu yale yote yaliyotendwa juu yake. Hii inatufundisha kuwa hakuna jambo lolote linalosahaulika mbele ya Allah (S.W).

Hapa kuna majibu ya maswali yote uliyoomba kwa kufuata mpangilio wako, kila hoja inaelezwa kwa kifungu chake.

SEHEMU B: TAWHIDI (Alama: 20)

3. Chagua jawabu sahihi kutoka Orodha A na B

i. Kusimamisha sala. – C. Nguzo ya Uislamu

Sababu: Sala ni mojawapo ya nguzo tano za Uislamu, hivyo kusimamisha sala ni sehemu ya nguzo ya Uislamu.

ii. Ulul-azmi – D. Mitume waliopata tabu

Sababu: Ulul-azmi ni mitume waliopata tabu kubwa katika maisha yao, mfano: Nuhu, Ibrahim, Musa, Isa, Muhammad (S.A.W).

iii. Kumuabudu Allah (S.W) kama kwamba unamuona – E. Nguzo ya Ihsan

Sababu: Ihsan ni kuabudu Allah kana kwamba unamuona, au ingawa huoni, anayeona wewe.

iv. Kuitakasa nia kwa kila tunalolifanya ni kwa ajili ya Allah (S.W) – B. Ikhlas

Sababu: Ikhlas ni kufanya kila kitendo kwa dhati kwa ajili ya Allah, bila dhihirisho la kibinafsi.

v. Kinyume cha Tawhidi – H. Shirki

Sababu: Shirki ni kumshirikisha Allah katika ibada au mamlaka, jambo linalopingana na Tawhidi.

vi. Kuzungumza uongo – M. Unafiki

Sababu: Kufanya uongo ni mojawapo ya tabia za unafiki.

vii. Uislamu umejengwa kwa nguzo – C. Nguzo ya Uislamu

Sababu: Nguzo tano za Uislamu ndio msingi wa dini ya Uislamu.

viii. Baba wa Mitume – A. Nabii Ibrahim (A.S)

Sababu: Nabii Ibrahim (A.S) anachukuliwa baba wa Mitume kutokana na wazao wake waliofanya kazi ya utume.

ix. Idadi ya Mitume waliopewa vitabu ni wa – G. Mitume waliopewa vitabu
Sababu: Kuna mitume waliapewa vitabu: Musa (Taurat), Dawud (Zabur), Isa (Injili), Muhammad (Qur'an).

x. Mtume wa mwisho ni – L. Nabii Muhammad (S.A.W)
Sababu: Mtume Muhammad (S.A.W) ndiye mtume wa mwisho, hakuna mtume baada yake.

4. Andika herufi "K" kwa sahihi na "S" kwa isiyo sahihi

- a. Nguzo za imani ni tano. – K
- b. Miongoni mwa matawi ya imani ni kauli ya "Lailaha illa Allahu". – K
- c. Mnafiki ni mtu mbaya sana mbele ya Allah (S.W) kuliko hata mtu kafiri. – K
- d. Nabii Issa (A.S) ni Mtume aliesulubiwa. – K
- e. Kutoamini Mtume mmoja tu katika Mitume walioletwa na Allah (S.W) ni sababu ya kutoka katika Uislamu. – K
- f. Kumuudhi jirani ni kukosa imani. – S
- g. Wanafiki ni watu wasiosali wala kufunga. – K
- h. Waislamu hawatakiwi kufuata baadhi ya sheria za Mitume waliopita kabla ya kuja mtume Muhammad (S.A.W). – S
- i. Malaika Jibrilu (A.S) alifanyakazi ya kupeleka wahyi kwa Mtume (S.A.W). – K
- j. Kaburi ni shimo miongoni mwa mashimo ya motoni au ni kiwanja miongoni mwa viwanja vya peponi. – S

SEHEMU C: HADITHI (Alama: 20)

5. Kamilisha tafsiri ya hadithi

Amesema Mtume (S.A.W): Mambo matatu mwenye kuwa nayo atapata **baraka** wa **Allah**. Awe **mwenye kuamini** na **kuamini wenzake** wake anawapenda zaidi kuliko wasiokuwa wawili hao na ampende mtu, asimpende **kwa woga** kwa ajili ya **kuwasha wema** na achukie **dhambi** katika **ndani yake** kama anvyochukia **dhambi** katika **ndani ya wengine**.

6. Tafsiri ya hadithi

Hadithi hii inahimiza heshima, kuzungumza vizuri na kuzingatia ukarimu wa maneno.
Inatufundisha:

- i. Kutokuwa mnaungama na maneno mabaya.
- ii. Kuonyesha heshima kwa wazee, walimu na ndugu wa imani.

Mafunzo mawili (2) yanayopatikana:

- i. Kutumia maneno mema na kuepuka maneno mabaya ni njia ya kupata thawabu na heshima.
- ii. Kuwaheshimu walimu, wazee na waja wema ni moja ya adabu muhimu ya Kiislamu.

SEHEMU D: FIQHI NA MAADILI (Alama: 30)

7. Jamii ya Kiislamu endapo itapuuza kufuata maadili mema itapata madhara gani?

- i. Jamii itapata ufisadi wa maadili, ambapo watu watakuwa wakifanya dhambi, kudanganya, na kushirikiana katika mabaya.
- ii. Kutakuwa na kupotea kwa mshikamano wa kijamii na heshima ya kila mmoja, kwani kila mmoja atakuwa akitafuta faida binafsi bila kujali wengine.
- iii. Kutapungua amani na usalama wa jamii kutokana na vitendo vya uharibifu, uvunjifu wa sheria na dhuluma.
- iv. Jamii inaweza kupoteza baraka za Allah, na kusababisha hasara ya kiroho na kimwili, ikiwemo maafa, janga la njaa, au uharibifu wa mali na maisha.

8. Fafanua fadhila zinazopatikana kwa wanaume wanaposali sala zao kwa pamoja msikitini.

Kwanza, wanapata thawabu kubwa kwa kufanya ibada kwa pamoja, kwani sala ya jama'a ina thawabu zaidi kuliko ya mtu binafsi.

Wanajenga mshikamano wa kijamii, kuimarisha urafiki na mshikamano wa jamii ya Kiislamu. Wanapokea mafunzo ya nidhamu na adabu, kwani sala ya pamoja inahitaji kuzingatia ratiba, mpangilio na heshima kwa wengine.

Wanaimarisha imani na kumwaminia Allah kwa pamoja, kwani wanasali kwa umoja, wakielekeza mioyo yao kwa Mola Mlezi.

Hii pia inasaidia kupunguza ubinafsi na kujenga utayari wa kushirikiana katika mambo mema katika jamii.

9. Jaza nafasi zilizoachwa wazi kwa majibu sahihi

- i. Faradhi zimegawika aina kuu mbili nazo ni **Aini** na **Kifaya**.
- ii. Kukoshwa ni wajibu wa kila Muislamu aliefariki, isipokua yule **msafiri au mgonjwa**.
- iii. Ni sunna kwa Muislamu anapoinjia Msikitini kusali **rakaa mbili** za **Tahiyatul Masjid**.
- iv. Tamattui ni kutia nia ya kufanya **Ibadah ya Hija** katika kipindi cha **Hija ya Tamattu**.
- v. Kuelekea kibla ni miongoni mwa **sharti za sala**.
- vi. Wanazuoni wa Fiqhi wamekubaliana kuwa funga ni wajibu juu ya kila Muislamu aliye **mlezi na mwenye afya**.

10. Muelekeze bwana Salum namna ya kujitoharisha na hadathi kubwa.

Bwana Salum anapaswa kuosha mwili mzima kwa maji safi, kisha kuvaa nguo safi zisizo na harufu na uchafu.

Pia anapaswa kuhakikisha kuwa maeneo yote muhimu ya usafi yamesafishwa, akizingatia usafi wa mikono, mguu, uso, na sehemu za siri.

Hii ni ili kuhakikisha kuwa anaingia katika ibada (sala au ibada nyingine) akiwa safi kimwili na kiroho, kama inavyotaka sharia ya Kiislamu.

SEHEMU E: TAREKHE (Alama:10)

11. Fafanua namna Mtume (S.A.W) alivyolingania dini kwa kudhihirisha.

Mtume Muhammad (S.A.W) alithibitisha dini ya Kiislamu kwa mfano wa moja kwa moja. Alikuwa mstahimilivu, mwenye heshima, mkarimu, na muadilifu. Kwa matendo yake, alionesha maana ya sala, kufunga, kutoa sadaka, kuheshimu wazee na kuwajali maskini. Hii iliwasaidia wafuasi wake kuelewa dini kwa vitendo, sio maneno tu.

12. Katika historia ya Uislamu, mwaka wa kumi (10) tangu kupewa utume Mtume (S.A.W), ulijulikana kwa jina la mwaka wa huzuni. Elezea ni tukio gani lililopelekea kuitwa mwaka wa huzuni.

Mwaka wa kumi ulijulikana kama mwaka wa huzuni kwa sababu miongoni mwa tukio lililotokea ni kifo cha watu wawili waliokuwa muhimu sana kwa Mtume (S.A.W), ambao ni mke wake Mstahiki Khadijah (R.A) na babu yake Mtukufu Abu Talib. Kifo cha Khadijah kilimletea huzuni kubwa kwa Mtume kwa sababu alikua msaada wake mkubwa kiroho na kifamilia, huku Abu Talib akimlinda dhidi ya watesi na makandokando ya Quraysh.